

बटेश्वर गाउपालीकाको गाउ सभामा उपाध्यक्ष प्रमिला देवी बाट प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

बटेश्वर गाउपालिका को दोस्रो ऐतिहासिक गाउसभाको अध्यक्षता गरिराख्नु भएका गाउपालिका अध्यक्ष ज्य,

प्रमुख अतिथि ज्यू

कार्यपालिका र गाउँ सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्युहरु,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू

कर्मचारो मित्रहरु एव उपस्थीत सम्पूर्ण महानुभावहरु ।

नेपालको संविधान अनुसार स्थानिय तहको निर्वाचन बाट सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताले निर्वाचित गरेका बटेश्वर गाउँपालिका सरकारको यस गरिमामय ऐतिहासीक गाउँसभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि बजेट, नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवको अनुभूति गरेको छु । नेपालीहरुको चाहना र आवश्यकतालाई आत्मसाथ गर्दै नेपालमा लोकतन्त्र, न्याय, समानता, स्वाधीनता, स्वतन्त्रता र समृद्धि प्राप्तीका खातिर विभिन्न समयमा सम्पन्न भएका जनप्रिय आन्दोलनहरुमा योगदान गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली एवं सम्मान प्रकट गर्दछु ।

संवैधानीक रूपमै स्थानिय तहको सरकारको रूपमा प्रस्तुत हुँदै गर्दा हामी नेपालको इतिहासको नयाँ युगमा प्रवेश गरेका छौँ । नेपाल आमाको थुप्रै सपुतहरुको संघर्ष र बलिदानी बाट वि.सं. २००७ साल देखि आफ्नो प्रतिनिधिबाट बनाईएको संविधानबाट शासन गर्ने उत्कृष्ट चाहाना हाल आएर बर्तमान संविधान पश्चात पुरा भएको छ । हामिले संविधानमा लिपिबद्ध गरेको स्थानीय स्वशासनको अबधारणाले नागरिक सँगै नागरिकको मनमस्तिष्क छुने तथा दुःख सुखमा जनतासँगै स्थानीय सरकारको प्रत्याभुत गरिएको छ । संविधान मार्फत स्थानिय तह राजनितिक अधिकार सहित संस्थागत गर्न सफल भएका छौँ । सबै प्रकारका विभेद र असमानताको अन्त्य गर्दै न्यायपूर्ण सामाजिक समावेशिकरण को मूल्य र मान्यतालाई स्थापित गर्दै सवैलाई समान अधिकार, समान अवसर र समान मर्यादा प्रदान गरेको कुरा यस सभाको सहभागिताले समेत प्रमाणित गरेको छ । स्थानिय तहको सरकारको रूपमा आगामि दिनमा संविधानको परिकल्पना अनुरूप सामाजिक न्याय र समाजवादको लक्ष्यमा पुग्न यस गाउँपालिकालाई जिवन्त आर्थिक समृद्धिको केन्द्रको रूपमा स्थापित गर्नुपर्ने छ । अबको हाम्रो एजेन्डा भनेको “शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषी, पूर्वाधार र रोजगार, सुन्दर बटेश्वर गाउपालीकाको समृद्धिको आधार” भन्ने मुल मन्त्रलाई आत्मसाथ गर्दै यस क्षेत्रलाई नेपालकै एक नमुना, समृद्ध, व्यवस्थीत, सुविधा सम्पन्न र सुन्दर भूगोलको रूपमा स्थापीत गर्नु हुनेछ ।

संविधानले दिएको अधिकार क्षेत्र भित्र रही बटेश्वर गाउँपालिकालाई स्थानीय तहको सरकारको रूपमा क्रियाशिल बनाउदै आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, पूर्वाधार विकास, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासन व्यवस्थापनको लागि उच्च प्राथमिकता दिई संविधानको भावना र मर्म अनुरूप स्थानिय तह सञ्चालनको लागि आवश्यक कानुनहरु निर्माण गर्ने र यस गाउँपालिकाको आर्थिक समृद्धिलाई केन्द्रमा राखि विकास र सुशासनको कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी बटेश्वर गाउँबासिलाई सेवा र सुविधा सम्पन्न बनाउनु नै हामी सबैको साभा मान्यता र प्रतिबद्धता हो ।

यो नीति तथा कार्यक्रम र बजेटले लिएको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- आर्थिकविकास तथा गरिवी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने,
- उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल दिने,
- राजश्व परिचालनमा योगदान पुर्याउने
- सेवा प्रवाह, संस्थागत विकास र सुशासनमा योगदान पुर्याउने
- स्थानीय सोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिताको अभिवृद्धि गर्ने
- लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि गर्ने
- दीगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा योगदान पुर्याउने
- बटेश्वर क्षेत्रको कला र संस्कृतिको पहिचान र प्रबढ्दन गर्ने,
- स्थानीय नागरिकको आवश्यकता र मागलाई सम्बोधन गर्ने
- जनताको जीवनस्तरमा प्रत्यक्ष फाइदा हुने, आय आर्जन गर्न तथा रोजगारीमा बृद्धि हुने,

बटेश्वर गाउँपालिकाले आ.ब. २०७५।०७६ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न आधारहरु लिएको व्यहोरा प्रस्तुत गर्दछु ।

- वर्तमान संविधानले गरेको व्यवस्था तथा प्रावधानहरु,
- संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरु,
- चालु आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु,
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ का प्रावधानहरु
- नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताहरु,

- स्थानीय तहका क्षेत्रगत नीति, रणनीतिहरु, योजना तथा अध्ययन प्रतिवेदनहरु,
- विकासका समसामयिक मुद्दाहरु : सामाजिक संरक्षण, दीर्घो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद् व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैंगिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास, बाल मैत्री स्थानीय शासन, वातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पूर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरु ,

सम्माननीय सभाअध्यक्ष ज्यू ,

अब म यस बटेश्वर गाउँपालीका को गाउ कार्यपालिकाबाट पारित आगामि आ.व. २०७५/०७६ को यस गाउँपालिकालाई स्वच्छ, सुन्दर, सम्मुनत र समृद्ध बनाउनका लागि आवश्यक रहेका मुख्य मुख्य नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बारे संक्षिप्त रूपमा यस गाउसभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

पूर्वाधार विकास

भौतिक पूर्वाधार तथा संरचना विकास :

- ✓ १. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको संघियता अनुसार स्थानीय तह घोषणा गरि निर्वाचन सम्पन्न गरिसकेको अवस्थामा स्थानीय सरकारको रूपमा गाउकार्यपालिकाले कार्य गर्नुपर्ने हुँदा यस बटेश्वर गाउपालिकाको दिगो र नतिजामूलक विकासका लागि गाउँस्तरीय गुरुयोजना तयार गरि कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।
- ✓ २. यस गाउँपालिकालाई एकीकृत रूपमा सडक सञ्जालले जोडन नेपाल सरकारको साभेदारीमा बटेश्वर रिझरोड निर्माणको कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ ३. सम्भावित प्रकोप दुर्घटना र यस गाउपालिका बासीको सुरक्षाको लागि शहरी विकास मन्त्रालयबाट जारी बस्ती विकास सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभुत मार्गदर्शन लागु गरिनेछ ।
- ✓ ४. दिगो नतिजामूलक विकासको लागि गाउँस्तरीय गुरुयोजना, खानेपानी तथा सरसफाई गुरुयोजना, आवधिक गाउ विकास योजना, भु-उपयोग योजना एवं प्रकोप व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ ।
- ✓ ५. गाउँपालिका भित्रका सडकहरु (क) वर्गका प्रमुख सडकहरु १४ मिटर (ख) वर्गका मुख्य शाखा सडकहरु १० मिटर ,(ग) वर्गका भित्री शाखा सडकहरु ६ मिटर र पुराना बस्तीहरुका साँघुरा सडकहरुलाई समेत प्रत्येक घर सम्म एम्बुलेन्स, दमकल पुग्न सक्ने गरी कम्तीमा ४ मिटर वा सो भन्दा नक्सामै बढी भएमा नक्सा अनुसार सडक चौडा गरी मात्र सडक मर्मतका स्वीकृत आयोजनाहरु मर्मत संभार र स्तोरन्ती गरिने छ ।
- ✓ ६. कम्तीमा ८ मिटर चौडा सडक संग जोडिएको प्लटमा भित्री सडकहरु कम्तीमा ६ मिटर चौडागरी खानेपानी, विद्युत पोल, ढल र सडकको स्तरोन्ती

समेत गर्ने शर्तमा नयाँ प्लटिङ्को अनुमति प्रदान गरिनेछ । साथै अब खोलिने सबै नयाँ सडकहरूको चौडाई कम्तीमा ६ मिटर चौडा हुने छ ।

- ✓ ७. विकास निर्माणमा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्री र कच्चा पर्दाथ गाउँस्तरीय मापदण्ड तोकी सोही बमोजिम मात्र प्रयोगमा ल्याई पूर्वाधार विकासको गुणस्तर कायम गरिने छ ।
- ✓ ८. आकस्मीक मर्मत संभारको लागि संभारकोषको व्यवस्था गरी संचालनमा ल्याईने छ ।
- ✓ ९. गाउँमा संचालन हुने सबै आयोजना र कार्यक्रमहरू सम्भाव्यता , स्थानिय आवश्यकता र प्राथमिकता एवं लाभान्वित वर्गको चाहना अनुरूप बातावरण मैत्री पूर्वाधार विकास हुने गरी विधि सम्मत प्रकृयाबाट संचालन गरिने छ ।
- ✓ १०. पांच ५ लाख भन्दा माथिका आयोजनाहरूमा आयोजना स्थलमा योजना सम्बन्धि जानकारी गराउन अनिवार्य रूपमा विस्तृत विवरण सहित होर्डिङ बोर्ड लगाईने छ ।
- ✓ ११. वढो सार्वजानिक जग्गा तथा सडक अतिक्रमणलाई स्थानिय जनसहभागितामा नियन्त्रण गरी ऐतिहासिक , धार्मिक स्थलहरूका साथै सार्वजानिक जग्गाहरू खोजी संरक्षण गरिने छ ।
- ✓ १२. प्रत्येक वर्ष उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत गर्ने र खराब आचरण भएका उपभोक्ता र सहयोगीहरूलाई दण्ड सजाय गर्ने निति लिई गुणस्तरीय विकास निर्माणमा जोड दिईने छ ।
- ✓ १३. एक गाउँ एक बहु-उपयोगी पोखरीको अवधारणा अनुसार पोखरीलाई स्तरोन्नती गरी पोखरी क्षेत्रलाई गाउँको रमणिय र धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न गुरुयोजना बनाई बजेट व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- ✓ १४. सिचाईका मुहानहरू सुकै गएको र भु-क्षय भई बाँध बाध्न कठिन भएको वर्तमान अवस्थामा कृषकहरूको हकहितलाई ध्यानमा राखी गाउँ भित्रका सिचाई बाँध तथा पैनीहरूको मुहान संरक्षण ,मर्मत संभार तथा सिचाई सुविधाको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- ✓ १५. गाउँपालिकाको स्पेत साधनले सम्भव नहुने योजनाहरूलाई केन्द्र स्तरका सम्बन्धित निकायमा योजना कार्यान्वयनका लागि सिफारिस गरी पठाईने छ ।
- ✓ १६. सडक मर्मत तथा निर्माण गर्दा स्थायी योजना बनाई निर्माण कार्यको थालनि गरिने छ । अस्थायी र अल्पकालिन योजनहरू प्राथमिकतामा राखिने छैन ।
- ✓ १७. सडक निर्माण गर्दा गाउँबासिहरूको जनजिवन लाई सहज बनाउने गरि बातावरण मैत्री सडकको रूपमा बिस्तारगरि बृक्षारोपण कार्यलाई समेत प्राथमिकता दिईनेछ ।

- ✓ १८. सार्वजनिक सडकहरु बाहै महिना सूचारु राखिने छ । यसका लागि मर्मत सम्भार कोष स्थापना गरिनेछ ।
- ✓ १९. गाउँपालिकाको आधुनिक भवन निर्माणको लागि केहि बजेट विनियोजन गरी यसै वर्ष वाट निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ । भवन निर्माणको लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार संग आवश्यक समन्वय गरी स्रोतको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ✓ २०. आधुनिक बजार सपिङ्ग कम्प्लेक्स निर्माणको लागि जग्गा पहिचान गरी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन सहित कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- ✓ २१. विकासको मेरुदण्ड सडक भएको तथा शहरी सौन्दर्यतामा सडकको महत्वपूर्ण भूमिका भएकोले पक्की सडक विकास तथाढल निकासको लागि योजनाबद्र प्रयासहरु गरिनेछ ।
- ✓ २२. रङ्गशाला निर्माणको लागि जग्गा पहिचान गरी विस्तृत परियोजना सहित कार्य अगाडि
- ✓ बढाइनेछ।
- ✓ २५. सडक बत्ती व्यवस्थापन का लागि वैकल्पीक उर्जा सोलार जडानका कार्यहरु अगाडि बढाइनेछ ।

आर्थिक विकास

- ✓ १. निर्वाहीमुखि खेती प्रणलीलाई व्यवसायिक कृषि प्रणली तर्फ उन्मुख गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ✓ २. बटेश्वर गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र रहेका कृषियोग्य जमीनहरुमा आगामि ५ वर्षभित्र ८० प्रतिशत जग्गाहरुमा सिंचाई सुविधा पुर्याईने छ । यसका लागि डिप बोरिङ निर्माणको कार्य लाई प्राथामिकतामा राखी वार्षिक रूपमा बजेट विनियोजन गर्दै लगिनेछ ।
- ✓ ३. आर्गानिक तरकारी खेती तथा प्राङ्गारिक खेति कार्यक्रममा आवश्यक सहयोग गर्दै यस गाउँमा युवा स्व: रोजगार कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
- ✓ ३. उन्नत पशु पालन, पशु विमा गोठ तथा भकारो सुधार जस्ता कार्यक्रमहरु संचालनमा विषेश पहल गरिने छ
- ✓ ४. भौगोलिक अवस्था र हावा पानी हेरी प्राबिधिकहरुलाई माटो परिक्षण गराई हावा पानी र माटो अनुसार अन्न खेती, तरकारी खेती, फलफुल खेती, नगदेबालीको खेति गर्न योग्य जमिनलाई पकेट क्षेत्र घोषणा गरी सोहि अनुसारको कृषि उत्पादन गर्ने निति अबलम्बन गरिनेछ ।

- ✓ ५. एक गाउँ एक उत्पादनको लागि बटेश्वरको पहिचानको रूपमा तरकारी तथा फलफूल खेतीलाई प्रोत्साहन गरिने छ।
- ✓ ६. गाउ़पालिकामा विभिन्न विषयको कृषि विशेषज्ञहरुको व्यवस्था गरी किसानलाई कृषि उत्पादनमा सहयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ✓ ७. किसानलाई आवश्यक पर्ने मल खाद बिउ बिजन विषादी इत्यादी सुपथ मूल्यमा सहजढडले उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ✓ ८. मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थ उत्पादन गर्ने किसानलाई व्यावसायीकरुपमा आत्मानिर्भरताका लागी उत्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाई प्रोत्सान गरिनेछ।
- ✓ ९. बटेश्वर गाउ़पालिकाभित्र उत्पादित कृषिजन्य उपजको खुद्रा तथा थोक विक्री वितरणको लागि प्रत्येक वडामा कृषि बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ १०. व्यवसायिक पशुपालन र कुखुरापालनमा जोडिदै आगामि पाँच वर्ष भित्र बटेश्वर गाउ़पालिका लाई दुग्धजन्य पदार्थ र मासुमा आत्मानिर्भर बनाउदै बाहिर निकासी गर्न सकिने व्यवस्थाको थालनि गरिनेछ।
- ✓ ११. युवा तथा कृषक उधमीहरुलाई व्यवसायिक कृषि पेशामा आर्कषित गर्न सिपमुलक तथा आयआर्जन मुलुक कृषि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ १३. गाउ़पालिका क्षेत्र भित्र रहेका पोखरीहरुको मर्मत संभार एंव स्तर उन्नती साथै नयाँ पोखरीहरुको निर्माण गरी पोखरीहरुलाई बहुउपयोगी एंव आर्थिक लाभको केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ।

सहकारी क्षेत्रको विकास , गरिवी न्युनीकरण र पर्यटन प्रवर्द्धन :

- ✓ १. सहभागिताको माध्यमबाट ग्रामिण क्षेत्रमा समेत सहकारी क्षेत्रको परिचय र विकासका वारेमा सामाजिक परिचालन मार्फत सचेतिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- ✓ २. विपन्न लक्षित समुहका लागि आय मूलक र सीपमूलक तालिम प्रदान गरी लघुउद्यम संचालन र विकासको लागि प्राविधिक सहयोग गरी गरिवी न्युनीकरणमा टेवा पुर्याईने छ।
- ✓ ३. गाउ़मा हुने विकास निर्माणका कार्यमा स्थानिय सिप, साधन र श्रोतको उपयोगलाई प्राथमिकता दिईने छ।
- ✓ ४. विविध धर्म संस्कृति भएका मठ मन्दिर आदिमा स्थानिय कला संस्कृति भल्क्ने खालका कार्यक्रम लागि आवश्यक पहल गरिने छ।
- ✓ ५. गाउ़ क्षेत्र भित्र अन्य पर्यटकिय क्षेत्रको पहिचान गरी कार्य योजना सहित सम्बन्धित निकायमा वजेट व्यवस्थापनको लागि पहल गरिने छ।
- ✓ **सामाजिक विकास**

शिक्षा :-

- ✓ १. राष्ट्रीय साक्षरता अभियानलाई उपलब्धि मूलक बनाउन शिक्षा शाखा र गैह सरकारी संस्थाहरु बीच समन्वय गर्दै यथाशिष्ठ निरक्षरता उन्मुलन गरिने छ ।
- ✓ २. सामुदायिक विद्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार विकास स्तोरन्तिको लागि आवश्यक सहयोग र सरोकारवालाहरु संग समन्वय गरी व्यवस्थित गर्दै लिगिने छ ।
- ✓ ३. शिक्षा क्षेत्रको खसकिदो गुणस्तरलाई ध्यानमा राख्दै सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरु संग समन्वय गरी गाउँका सबै शिक्षण संस्थाहरुको नियमित अनुगमन र नियमन गर्दै गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिईने छ ।
- ✓ ४. गाउँ क्षेत्रबाट उत्कृष्ट नितिजा ल्याउँने शिक्षण संस्था तथा उत्कृष्ट छात्र छात्राहरुलाई पुरस्कार र सम्मानको व्यवस्था गरी प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ✓ ५. बटेश्वर गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण बिध्यालयहरुको विवरण संकलन गरि सोको अबस्थाको बारेमा अध्यन गरि बिध्यालयको शैक्षिक गुणस्तरलाई क्रमिक रूपमा सुधार गर्दै लैजाने निति अबलम्बन गरिनेछ ।
- ✓ ६. सबै बिध्यालयको शैक्षिक भौतिक पूर्वाधार बृतिविकासका लागि बिध्यालय का शिक्षक र बिध्यार्थी अनुपातमा आन्तरिक दरबन्दी मिलान गरि शैक्षिक सत्र २०७६ देखि सामुदायिक बिध्यालयहरुको सब भन्दा तल्लो कक्षामा अनिवार्यरूपमा अग्रेजी माध्यमबाट अध्यायन अध्यापन कार्य गरिनेछ । सो कार्यका लागि शिक्षक तालिम कक्षा कोठा व्यवस्थापन लगाएतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- ✓ ७. प्रत्येक सामुदायीक विद्यालयका शिक्षकहरुलाई बिध्यार्थीको सिकाई उपलब्धी प्रति जिम्मेबार बनाईनेछ र बिध्यार्थीको सिकाई उपलब्धीको आधारमा शिक्षकलाई दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ ८. विद्यालयमा सबैका लागि आचारसंहिता लागु गरिने छ ।
- ✓ ९. राष्ट्रीय तथा अन्तराष्ट्रीय स्तरका खेल कुदमा भाग लिने गाउँ क्षेत्र भित्रका उत्कृष्ट खेलाडी तथा जित हासिल गराउँन सहयोग पुर्याउँने प्रशिक्षक ज्यू हरुलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कार सम्मान व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ✓ १०. माध्यमिक तथा आधारभुत विद्यालयमा विद्युतीय हाजिरीको व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- ✓ ११. गाउँपालिकाको प्रत्येक विद्यालयमा पोसाक अनिवार्य गरिनेछ ।
- ✓ १२. शिक्षण पेशालाई मर्यादित र पेशामा व्यवसायिकताको विकास गर्न राजनीतिक वा अवाञ्छित गतिविधि बाट मुक्त राखिनेछ ।
- ✓ १३. बालविकास केन्द्रमा भौतिक संरचनाको विकास गर्दै बाल विकास सहयोगीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै न्यायोचित सेवा सुविधाको व्यवस्था गरिनेछ ।

✓ १४. बटेश्वर गाउपालिकाको सबै बडाहरुको शैक्षिक कार्यक्रमहरुका साथै सामुदायिक सिकाई केन्द्रका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्ने जोड दिईनेछ ।

महिला , बालबालिका तथा अन्य लक्षित समुह विकास :

- ✓ १ विपन्न तथा पिछडिएका वर्गका महिलाहरुलाई लक्षित गरी समग्र महिलाहरुको सशक्तिकरण र क्षमता विकास र सिप मुलक तालिम सञ्चालन गरी महिलाहरुलाई प्रत्यक्ष लाभान्वीत हुने आयआर्जनमुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- ✓ २. बालमैत्री स्थानिय शासनको अवधारणालाई संस्थागत विकास गर्ने निति लिईने छ ।
- ✓ ३. बाल संजाल एवं बालबालिकाको क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ✓ ४. आपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सम्पर्क हुने सबै भौतिक संरचनालाई आपाङ्ग मैत्री वनाउदै लिगाने छ एवं ग र घ वर्गको आपाङ्गता परिचय पत्र पाएका अपाङ्गहरुको लागि पनि प्रोत्साहन मुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ✓ ५. यस गाउपालिकालाई निकट भविष्यमै बालमैत्री गाउ तुल्याउँने निति अंगिकार गरिने छ ।
- ✓ ६ जेष्ठ नागरिकहरुको सामाजिक पहिचान , सम्मान एवं सामाजिक सुरक्षमा विषेश जोड दिईने छ ।
- ✓ ७. महिला , बालबालिका , आदिवासी/जनजाति , मधेशी , मुसलिम , पिछडा वर्ग , दलित , भिन्न क्षमता भएका व्यक्ति, लैंगिक अल्प संख्यक , जेष्ठ नागरिकहरुको सशक्तिकरण , क्षमता विकास तथा सिप विकासका लागि सिपमूलक , चेतना मूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।

स्वास्थ्य

- ✓ १. गाउपालिका क्षेत्रमा जनस्वास्थ्य संग सम्बन्धित क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने सबै सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था तथा निजि क्षेत्रहरु संग समन्वय गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ✓ २. यस गाउँपालिका भित्र नेपाल सरकारको साभेदारीमा आवश्यक सेवा सुविधा सम्पन्न सहितको अस्पताल निर्माणको कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ ३ यस गाउँपालिका भित्रका जनताहरुको स्वास्थ्य संवेदनशिलतालाई मध्यनजर गर्दै यस गाउँपालिकामा सर्पदंश उपचार केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- ✓ ४. नेपाल सरकार तथा स्थानिय सरकार बाट खरिद भई स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउने औषधी तथा अन्य सेवाहरु पारदर्शी र

समयमै वितरण गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाई स्वास्थ्य क्षेत्र प्रति सम्बन्धीत निकायलाई उत्तरदायी बनाउँदै लगिनेछ ।

- ✓ ५. स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण औजारहरु तह अनुसार तुरन्त व्यबस्था गर्ने रणनिति अपनाईनेछ ।
- ✓ ६. संघिय सरकार र प्रादेशिक सरकार द्वारा तोकिएका औषधिहरु समयमै उपलब्ध गराउन सम्बन्धीत निकायसँग समन्वय गरि तुरन्त उपलब्ध गराउने बातावरण बनाईनेछ ।
- ✓ ७. स्वास्थ्यचौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र को पूर्वाधारलाई प्राथमिकतामा राखि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।
- ✓ ८. गर्भवती महिलाहरुको स्वास्थ्य अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै यस गाउँपालिका भित्र नेपाल सरकारको समन्वयमा प्रसुति गृह निर्माणको कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- ✓ १.“ पवित्र , सुन्दर , हरित र समृद्ध बटेश्वर ” भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याई गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त बनाउन खुला दिशा मुक्त सम्बन्ध कार्यक्रमहरु संचालन गरी यथा शिघ्र खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषना गर्दै सरसफाईमा नमुना गाउँको रूपमा स्थापित गरिने छ ।
- ✓ २. खाली पर्ती जग्गा तथा सडकको दायाँ बाँया उपभोक्ता समुह , विद्यालय परिवार र नागरिक समाज मार्फत वृक्षारोपण कायक्रम संचालन गरी हरियाली प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- ✓ ३. सरसफाई बानी व्यहोरा परिवर्तन गर्ने जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ✓ ४. ढल , नाला तथा लैण्ड फिल साईड व्यवस्थापनमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
- ✓ ५. गाउँ क्षेत्र भित्र प्लास्टिक प्रयोगमा बन्देज लगाई सार्वजानिक निजि साझेदारी (P P P) मोडेलको अवधारण अनुरूप वातावरण मैत्रि भोला उत्पादन गर्न प्रत्याहित गर्दै प्रविधिमा आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
- ✓ ६. जथाभावी फोहर गर्ने , सार्वजानिक स्थान र सडकहरुमा अवरोध हुने गरी पशु चौपाया छोड्ने, सवारी साधनहरु पर्किङ गर्ने तथा निर्माण सामाग्री राख्ने लाई फोहर मैला व्यवस्थापन ऐन नियमावली अनुसार कार्यावाही गरिने छ ।

- ✓ ७. सम्भाव्य विपद सम्बन्धि जनचेतना, विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा पहलगरिनेछ ।
- ✓ ८. गाउपालिका स्तरिय विपद व्यवस्थापन कोष खडागरी राहात, उद्धार र पुनस्थापना कार्यलाई व्यवस्थीत गरिनेछ ।
- ✓ ९. जलबायु परिवर्तन अनुकूलन कार्ययोजना निर्माण गर्न आवश्यक पहल एवं सम्बन्धित निकाय र संघ/संस्थाहरुसँग समन्वय गरिनेछ ।
- ✓ १३ नदिकटान र बाढी पहिरो प्रभावित क्षेत्रको अध्यन गरी नदिमा तटबन्ध निर्माण एवं नियन्त्रणात्मक कार्यसंचालनमा जोड दिईनेछ ।
- ✓ १४ सार्वजानिक पर्ति, जग्गाहरु खोजी संरक्षण र वृक्षा रोपन गरी हरियाली प्रवर्द्धन गर्दै जथाभावी वन फडानी नियन्त्रण गर्न सहयोग पुर्याइने छ ।
- ✓ १५. सार्वजनीक स्थानहरुमा चर्को स्वरमा ध्वनी प्रदुषण हुने गरी डिजे, व्याण्ड बाजा, माईकिङ गर्न रोक लगाईनेछ ।

राजश्व सम्भाव्यता , बजार र वित्तिय व्यवस्थापन :

- ✓ १. गाउवासीले तिर्ने कर शुल्क नै गाउ समृद्धीको आधार हो , भन्ने तथ्यलाई मनन गर्दै नतिजा मूलक दिगो विकासका लागि श्रोत जुटाउन गाउवासीहरुलाई वोभक नहुने र सर्व स्वीकार्य हुने गरी सरल वैज्ञनिक र प्रभावकारी कर प्रणली मार्फत दर रेट कायम गरी गाउको दिगो श्रोतको रूपमा एकिकृत सम्पति कर अगामी आ.व. देखि सबै गाउवासीहरुलाई करको दायरामा ल्याईने छ ।
- ✓ २. गाउपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधालाई राजश्व शाखा संग आवद्ध गरिने कार्यलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- ✓ ३. उधोग वाणिज्य संघ वा स्थानिय व्यवसायि संगको सहकार्य र समन्वयमा व्यवसाय करलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाई सबै व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याईने छ ।
- ✓ ४. वार्षिक रु. १ लाख भन्दा बढी कर तिर्ने कर दाताहरुको अभिलेख राखी निजहरुलाई विषेश रूपले पुरस्कृत र सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ✓ ५. गाउपालिकाका विविध सेवाहरु उपलब्ध गराउन अतिरिक्त दस्तुर लिई घर दैलो सेवा उपलब्ध गराईने निति अवलम्बन गरिने छ ।
- ✓ ६. कर संकलन कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहित गर्न वार्षिक लक्ष्य भन्दा बढी कर संकलन भएमा लक्ष्य भन्दा बढी संकलन भएको रकमबाट गाउकार्यपालिकाको निर्णय अनुसार उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन पुरस्कार उपलब्ध गराउनुको साथै दरवन्दी अनुसार पद पुर्ति नभएको अवस्थामा कार्यालय समय वाहेक समेत कार्यालयको काममा खटिने अन्य कर्मचारीहरुलाई समेत उचित सुविधा उपलब्ध गराईने छ ।
- ✓ ७. राष्ट्रिय भवन सहिता र भवन निर्माण माप दण्ड बमोजिम बनेका पुराना घरहरुको नक्सा पास गर्ने , नयाँ भवन संरचनाहरु मापदण्ड बमोजिम बनाउन नक्सा पास गरी

स्वीकृति दिने एवं मापदण्ड नपुगेका गाउपालिका घोषणा हुनु आगावै बनेका पुराना घर संरचनाहरु सार्वजनिक जग्गा र सडकमा पर्ने भए हटाउन लगाई अन्यको हकमा लगत लिई गाउपालिकाले तोके अनुसारको राजस्व अशुल गरी अभिलेखीकरण गरी गाउपालिका घोषणा हुनु पुर्व र पछि बनेका घरहरुको रेकर्ड आधावधिक गरिने छ ।

- ✓ ८. नक्सा पास र स्वीकृती विना आफु खुशी बनाएका घर संरचनाहरु माप दण्ड विपरित भए निजकै खर्चमा भत्काउँन लगाई स्थानिय शासन संचालन ऐन अनुसार संरचना धनिलाई दण्ड जरिवाना गरी कानुनी दायरामा ल्याई व्यवस्थीत शहरी विकासमा जोड दिने छ ।
- ✓ ९. गाउका शहरी क्षेत्रमा घर जग्गा भाडामा लगाउँनेहरुको लगत लिई नियमानुसार वहाल कर असुल उपर रिने छ ।
- ✓ १०. फोहर मैला व्यवस्थापनको लागि बजार क्षेत्र र फोहर बढि गर्नेहरु संग सरसफाई शुल्क लिई सरसफाईको व्यवस्थापन मिलाईने छ ।
- ✓ ११. राजश्व सम्भाव्यता अध्ययनबाट प्राप्त सुभाव अनुसार राजश्वका अन्य क्षेत्रहरु समेत पहिचान गरी करको दर भन्दा दायरा बढाउने तर्फ पहल गर्नुको साथै नागरिकको सचेतीकरणको लागि कर शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ✓ १२. यस गाउ क्षेत्रमा पटके पसलहरु हाट बजार तथा अन्य सार्वजनिक सम्पत्ति गाउपालिका बाहेक अन्य संघ संस्था तथा निकायहरुले समेत ठेका बन्दोवस्त गरी सो को आम्दानी लिईरहेकोमा त्यस प्रकारको गैर कानुनी कार्यलाई पुर्ण रूपमा रोकी सम्पूर्ण आम्दानी रकम गाउपालिकामा प्राप्त हुने गरी एकद्वार प्रणलीबाट राजस्व परिचालन गरिने व्यवस्था सुनिश्चित गरिने छ ।
- ✓ १३. उपभोक्ता हकहित संरक्षणलाई ध्यान दिई स्थानिय प्रहरी प्रशासन , उद्योग वाणिज्य संग , संचार कर्मी र अन्य सरोकारवाला निकायहरु संग समन्वय गरी बजारमा हुने कृतिम आभाव एकाधिकार र कालो बजारीलाई नियन्त्रण गरिने छ ।
- ✓ १४. राजश्व संकलनको कार्यलाई प्रविधिमैत्रि बनाउदै लगिनेछ ।

प्रशासन , सुशासन तथा पारदर्शिता :

- ✓ १. गाउपालिका कार्यालयका प्रत्येक शाखाको फाईलिङ्ग , रेकडिङ्ग प्रणाली लगायत अन्य व्यवस्थापनलाई प्रविधिमैत्रि एवं समयानुकूल सुधार गर्दै लगानुका साथै कार्यालय संगठन शाखा ,उपशाखा र कर्मचारीको विवरण तयार गरी आधावधिक गर्दै लगिने छ ।
- ✓ २. पुराना पेशकी वेरुजु असुल उपर गर्दै कामको आधारमा भुत्तानी दिने व्यवस्था मिलाई विकास निमार्णको कार्यमा पेशकी वेरुजु शून्य निति अवलम्बन गरिने छ ।

- ✓ ३. गाउपालिकाका कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको पोशाक बापत र कम उपलब्ध गराई तोकेको पोशाक र परिचय पत्र अनिवार्य रूपमा लगाउँन लगाउने व्यवस्था गरिने छ ।
- ✓ ४. कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गरी कार्य सम्पादनको गुणस्तर अभिवृद्धि गरिने छ ।
- ✓ ५. कार्यालयका कर्मचारीहरुमा स्वच्छ आचरणको निर्माण गरी सेवा ग्रही प्रति सम्मान पूर्ण व्यवहार गर्ने नितिलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- ✓ ६. नागरिक वडा पत्रमा उल्लेख भएका सेवाहरु तोकिएको समयमा दिन गाउपालिका प्रतिबद्ध रहने छ ।
- ✓ ७. गाउपालिकाको गतिवीधिलाई विद्युतिय संचार माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने निति अनुरुप कार्यालयको आधिकारीक वेभ साईट तथा स्थानिय एफ एम बाट प्रसारण गरिने कार्यको सुरुवात गरिने छ ।
- ✓ ८. गाउपालिका द्वारा प्रदान गरिने सेवा सुविधालाई प्रभावकारी पादर्शि एवं जन उत्तरदायी बनाउन सघन अनुगमन बुलेटिन ब्लेसर प्रकाशन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण र प्रगति समीक्षा नियमित रूपमा गरी सु-शासनको प्रत्याभुती दिईने छ ।

संस्थागत विकास र सुशासन :

- ✓ १. गाउपालिकाको संगठन संरचना चुस्त दुरुस्त र छारितो बनाई गाउपालिकाबासिले मितव्ययी सर्वसुलभ र गुणस्तरिय सेवा प्राप्तगर्ने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न आगामि आर्थिक बर्षमा गाउ कार्यपालिकाको संगठन र व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी कार्यअगाडी बढाईनेछ ।
- ✓ २. गाउपालिकाको विकासको लागि विकास साभेदार मैत्रि बाताबरणको सृजना गरिनेछ ।
- ✓ ३. ठुला विकास आयोजनाहरुमा निजी क्षेत्रको लगानिलाई आकर्षण गरिनेछ । कानुन विपरित नहुनेगरी स्थानीय कानुन तथा संरचनाको निर्माणगरिनेछ ।
- ✓ ४. गैरसरकारी संस्था परिचालनमा एकद्वार निति लिइनेछ । गाउपालिका क्षेत्रभित्र क्रियाशिल गैरसरकारी संघ/संस्थाहरुको बस्तुगत विवरण तयार गरि प्रत्यक बर्ष अध्याबधिक गरिनेछ । संस्थाहरुको विज्ञता, अनुभव, उपलब्धश्रोत समुदाय परिचालनको अवस्था, कार्यसम्पादन स्तरको मूल्याङ्कन गर्दै गरिबिनिबारण लैगिक समाबेसीकरण लगाएत सामाजिक परिचालनका लागि क्षेत्र प्राथमिकताका आधारमा परिचालन गरिनेछ ।
- ✓ ५. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०७४ को प्रावधान अनुरुप गाउसभा तथा कार्यपालिका निर्णयहरु २४ घण्टा भित्रै सार्वजनिक गर्ने परिपाटिको विकास गरिनेछ ।

- ✓ ६. गाउपालिका र वडा कार्यालयहरु मार्फत सेवा प्रवाहाका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी कार्यसंचालन गरिनेछ ।
- ✓ ७. गाउपालिकाको सम्पूर्ण कार्यहरु अनलाईन प्रणली मार्फत संचालन गर्न आवश्यक व्यबस्था मिलाईनेछ ।
- ✓ ८. व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यलाई आगामि आर्थिक वर्षदेखी विधुतिय अभिलेख राख्ने कार्यको सुरुवात गरिनेछ ।
- ✓ ९. भ्रष्टचारजन्य क्रियकलाप प्रति शुन्य सहनशिलताको अवधारणा मार्फत सु-शासनको प्रत्याभुत प्रदान गरिनेछ ।
- ✓ १०. गाउपालिकाको सेवा प्रवाहालाई जनमुखी, पारदर्शी, जवाफदेही, जनउत्तरदायी, कानुनी, शासन आधारभुत सिद्धान्त अनुसार संचालन गरिनेछ साथै गाउपालिका द्वारा सम्पादन गरिने प्रत्यक क्रियाकलापलाई नागरिक प्रति उत्तरदायी हुने पद्धतिको विकास गरिनेछ ।
- ✓ ११. जनशक्ति विकास, संगठनात्मक संरचना, सुचनामैत्री कार्य सम्पादन र सेवा प्रवाह लाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।

अन्त्यमा ,

यस गाउसभामा उपस्थित भई धर्यता पूर्वक मैले प्रस्तुत गरेको निति कार्यक्रम र वजेको संक्षीप्त विवरण सुनिदिनुभएकोमा सम्पूर्ण उपस्थित महानुभाव हरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिनचाहन्छु ।

धन्यवाद